

JAARPLAN 2019

Intern en Overheids
accountants

Intern en Overheids
accountants

NBA

THEMA'S NBA VERNIEUWINGSAGENDA

December 2018

INLEIDING

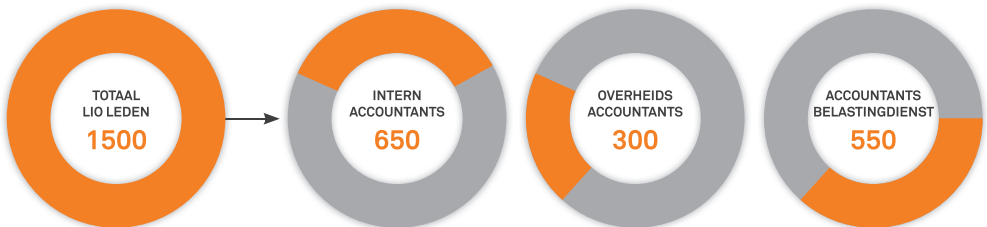
Het is de ambitie van het LIO bestuur om als ledengroep relevanter en zichtbaarder te zijn binnen en buiten de NBA. Dit jaarplan dient daartoe een belangrijke impuls te geven.

LEDENGROEP INTERN EN OVERHEIDSACCOUNTANTS (LIO)

LIO is één van de drie ledengroepen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants, (NBA), zoals vastgelegd in de Wet op het Accountantsberoep (2013).

Het LIO ledenbestand bestaat uit ca. 1.500 accountants, te verdelen in:

- Intern accountants die werkzaam zijn in de (semi-) publieke of private sector waar ook de financiële sector een belangrijk onderdeel van uit maakt. Intern accountants zijn veelal werkzaam bij interne accountants- of auditdiensten en geven in veel gevallen ook assurance. Zij werken in opdracht van en voor het bestuur van de organisatie en/of het toezichthoudend orgaan.
- Overheidsaccountants, werkzaam bij de overheid in functies waar assurance wordt verstrekt.
- Accountants werkzaam bij de Belastingdienst die belast zijn met het uitvoeren van boekenonderzoeken of daar zeer nauw bij betrokken zijn.

VISIE

NBA-LIO ontwikkelt, bundelt en verspreidt kennis, om haar leden en belanghebbenden in hun werkzaamheden te ondersteunen. Ook draagt LIO bij aan de ontwikkeling van het vakgebied en het waarborgen van kwaliteit. Daarmee zorgt LIO dat intern en overheidsaccountants relevant blijven en kwaliteit kunnen blijven leveren.

MISSIE

LIO zet inzichten in trends en ontwikkelingen in het interne audit vak om in praktische kennis voor intern en overheidsaccountants. Wij ondersteunen niet alleen onze leden, maar ook hun direct betrokkenen zoals o.a. bestuurders, toezichthouders en werknemers en overige belanghebbenden in het maatschappelijk speelveld.

JAARPLAN 2019

Het accountantsberoep vernieuwt zich, in het publiek belang. Vernieuwen is noodzakelijk want de functie van accountants is essentieel voor het functioneren van grote delen van de maatschappij.

In april 2018 heeft de NBA haar vernieuwingsagenda gepubliceerd waarin de visie op het beroep in 5 thema's is uitgewerkt. Bij de uitwerking van het LIO jaarplan 2019 is uit gegaan van deze 5 thema's: maatschappelijke relevantie, onomstreden kwaliteit, vernieuwende kracht, lerend beroep en sterker merk.

1. MAATSCHAPPELIJKE RELEVANTIE

1.1 DE GROENE BRIGADE

Accountability van ondernemingen en overheden gaat allang niet meer alleen over het afleggen van financiële verantwoording. Social accountability is tegenwoordig de norm. De maatschappij vraagt om transparantie ten aanzien van doelstellingen en prestaties op het gebied van onder meer duurzaamheid en inclusiviteit. Ondernemingen rapporteren steeds vaker op een geïntegreerde wijze over duurzame ontwikkelingsdoelen in hun bestuursverslag en OOB's zijn dit vanaf 2018 zelfs verplicht. Welke eisen stelt dit aan de kwalitatieve verantwoordingsinformatie en de kwantitatieve prestatie-indicatoren? Aan de verantwoordingsprocessen en de verantwoording zelf? En welke rol kunnen intern en overheidsaccountants hierbij spelen? Om ook antwoorden te krijgen op deze vragen, organiseert LIO een **bijeenkomst** voor haar leden waarin wordt ingegaan op **actuele ontwikkelingen en ervaringen uit de praktijk**.

1.2 CRISIS MANAGEMENT EN BUSINESS CONTINUÏTEIT

In 2018 heeft NBA-LIO in samenwerking met IIA Nederland een bijeenkomst georganiseerd over de rol van de internal auditor op het gebied van crisis management en business continuïteit. Daar bleek behoefte te bestaan aan guidance. Om hieraan tegemoet te komen wordt dit jaar een verdere verdieping gemaakt op deze onderwerpen die onder andere zal leiden tot een **handreiking/brochure** die voor elke afdeling relevant is.

2. ONOMSTREDEN KWALITEIT

2.1 KWALITEITSTOETSING

Alle accountantsafdelingen dienen periodiek een kwaliteitstoetsing te ondergaan. De NBA heeft IIA Nederland en het samenwerkingsverband Kwaliteitstoetsing OverheidsAuditors (KOA) geaccrediteerd om namens de NBA deze toetsingen te verzorgen. Komend jaar ontwikkelt NBA een zelfstandig toetsingskader waarbij het IA AM (zie 3.2) centraal zal staan als kwaliteitsbeheersingssysteem voor

leden van de NBA LIO die actief zijn in het vakgebied internal auditing. De NBA zal toetsers opleiden voor de uit te voeren toetsingen.

2.2 MONITORING AANKOMENDE REGELGEVING

De beroepsregelgeving dient voor LIO-leden duidelijk en begrijpelijk te zijn. Deze dient bij te dragen aan verbetering van de (kwaliteit van de) beroepsuitoefening en mag niet leiden tot knelpunten. Het LIO-bestuur zorgt voor schriftelijke **reacties op relevante consultaties** en organiseert zo nodig bijeenkomsten met leden om het gesprek aan te gaan en input te verzamelen. In voorkomende gevallen worden LIO-reacties op consultatiedocumenten afgestemd met IIA Nederland.

2.3 ONDERZOEK SAMENWERKING INTERN EN EXTERN ACCOUNTANTS

De kwaliteit van assurance opdrachten is gebaat bij een goede samenwerking tussen intern en extern accountants. Ontwikkelingen op het gebied van continuus assurance en het toenemend belang van niet financiële informatie zorgen er voor dat intern en extern accountants steeds intensiever samenwerken met elkaar. In 2019 zal LIO vanuit het thema Ketenkracht (zie NBA Vernieuwingsagenda) inventariseren welke initiatieven tot nu toe zijn ontwikkeld om aan deze samenwerking vorm te geven, inclusief de wederzijdse ervaringen met NBA Standaard 610. Dit onderzoek omvat mede het **delen van good practices in een round table bijeenkomst** en kan leiden tot een praktijkhandreiking.

2.4 DASHBOARD INTERNAL AUDITING

Kwaliteit is de basis van ons vakgebied. In 2019 presenteert de NBA het dashboard accountancy voor OOB kantoren. LIO stelt zich ten doel om dit dashboard uit te breiden met de weergave van de kwaliteit van de LIO accountants. In 2019 zal hiervoor een **onderzoek** uitgevoerd worden.

3. VERNIEUWENDE KRACHT

3.1 DATA SCIENCE IN AUDITING

De dynamiek in de wereld van data science is hoog. De combinatie van technologie en data leidt voortdurend tot nieuwe toepassingen en inzichten. Wat betekent dit voor audit en meer specifiek voor het werkveld van de LIO-leden? In 2018 is een start gemaakt met enkele bijeenkomsten over data-analyse en steekproeven. Hieraan wordt in 2019 een vervolg gegeven met **bijeenkomsten** waarin **praktische toepassingen en lessons learned** worden gedeeld en aandacht wordt besteed aan standaardisering (van o.a. het ETL-proces) en artificial intelligence. Daarnaast zal LIO ook actief bijdragen aan de praktische toepassing van de NBA handreiking data-analyse. LIO organiseert dit jaar tenminste twee bijeenkomsten gewijd aan data-science.

3.2 INTERNAL AUDIT AMBITION MODEL (IA AM)

Het Internal Audit Ambition Model is een self assessment instrument voor internal audit afdelingen. In afstemming met de Raad van Bestuur en het Audit Committee kunnen de rol, scope en het

ambitieniveau vast worden gesteld. Het is aan de internal audit afdeling zelf om te beoordelen of ze zodanig is georganiseerd dat het geambieerde niveau kan worden bereikt. Dit maakt transparant waar internal audit afdelingen nu staan, waar kwaliteitsverbeteringen nodig zijn en behoefte is aan kennisverrijking.

De Taskforce IA AM heeft na de succesvolle Europese lancering in oktober 2018 de uitnodiging ontvangen om naar de Verenigde Staten te komen om het ambitiemodel daar te introduceren. Begin juli 2019 zal een workshop van 3 uur worden verzorgd als pre conference op het IIA Global congres in Californië en is daarmee de officiële introductie van het IA AM buiten Europa. Ondertussen wordt intensief samengewerkt met IIA Nederland aan de voorbereiding voor de landelijke benchmarking in de 2e helft van 2019 en verdere **toolontwikkeling**.

3.3 VOLWASSENHEIDSMODEL INFORMATIE BEVEILIGING: PRESENTATIE GEACTUALISEERDE PUBLICATIE OP 4 FEBRUARI 2019

In 2015-2016 is door LIO een volwassenheidsmodel Informatiebeveiliging ontwikkeld op basis van gezaghebbende normen. Dit model vormt een belangrijk hulpmiddel voor LIO en betrokkenen in de beoordeling van de informatiebeveiliging binnen organisaties. Periodiek wordt dit model door LIO geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. De wereld van de informatiebeveiliging heeft de afgelopen jaren niet stil gestaan en er zijn nieuwe mogelijkheden voor de beheersing van (cyber)security risico's. In 2018 is na een evaluatie het model herijkt naar de stand van vandaag. Hierbij is specifiek aansluiting gezocht bij het normenkader dat DNB momenteel betreft bij haar toezicht. Ook is de link gelegd met de nieuwe baseline informatievoorziening van het Rijk (De BIR 2017).

Tijdens een **symposium op 4 februari** lanceert LIO met NOREA de **publicatie van het herijkte model**. Om auditors en hun organisaties te voorzien van praktische guidance en daarmee bij te dragen in de strijd tegen (cyber) security risico's.

4. LEREND BEROEP

4.1 ROL INTERNAL AUDIT IN ACCOUNTANCY OPLEIDINGEN

Het vakgebied internal auditing krijgt beperkt aandacht in de huidige accountants opleidingen. Hierdoor zijn veel accountancy studenten niet bekend met dit vakgebied en wordt deze optie niet overwogen bij een eventuele carrière switch. In 2016 ontwikkelde LIO in samenwerking met de Universiteit Tilburg een aparte module over internal auditing die inmiddels een verplicht onderdeel van de opleiding is geworden. Een aantal LIO leden treedt op als docent en examinerator in deze door LIO ontwikkelde module.

In 2019 gaat LIO samen met IIA Nederland onderzoeken op welke wijze internal audit een onderdeel kan gaan uitmaken bij de postmaster opleidingen Accountancy.

Binnen de masteropleidingen **gaat LIO pitches** houden om studenten bekend te maken met het vakgebied. Hiertoe zullen ook de NBA LIO ambassadeurs worden ingezet

4.2 VAKTECHNISCHE BIJENKOMSTEN VOOR KLEINE AUDIT DIENSTEN

Kleine audit afdelingen hebben veelal geen afdeling vaktechniek maar worstelen vaak wel met vaktechnische onderwerpen. Het bureau van de NBA voorziet hierin via de helpdesk faciliteit. <https://www.nba.nl/tools-en-voorbeelden/helpdesk/helpdesk-formulier/> Door middel van **vaktechnische bijeenkomsten** over een specifiek thema/onderwerp worden in samenwerking met IIA Nederland ook in 2019 ervaringen en kennis gedeeld.

4.3 NIEUWE PE SYSTEMATIEK

Het systeem van permanente educatie wijzigt. In plaats van een uren gestuurd model komt er een output gestuurd model. Daartoe moet jaarlijks een portfolioformulier worden bijgehouden. Dat systeem wordt met ingang van 2019 geleidelijk ingevoerd. Met ingang van 2021 vallen alle accountants onder deze nieuwe systematiek. Het blijkt dat dit nieuwe stelsel tot vragen leidt. Daarom zal LIO samen met de verantwoordelijken binnen de NBA in het tweede kwartaal van dit jaar een **voorlichtingsbijeenkomst voor intern en overheidsaccountants** organiseren. Onderwerpen die daarbij onder andere aan bod zullen komen zijn het portfolioformulier, de wijze van toezicht en hoe om te gaan met bestaande programma's.

4.4 PRAKTIJKOPLEIDING

De praktijkstage vormt in de Accountancy opleiding een prominent onderdeel. Het is wenselijk dat studenten wanneer zij in de praktijk werkzaam zijn in een internal audit functie ook aan de vereisten kunnen voldoen. LIO zal hierover met de Raad voor Praktijkopleidingen van de NBA in gesprek gaan met als doel het afronden van de praktijkstage verplichting binnen een internal audit functie te vergemakkelijken.

5. STERK MERK

5.1 COMMISSARISSEN SYMPOSIUM: CRISISMANAGEMENT EN BUSINESS CONTINUÏTEIT

Commissarissen (en leden Raad van Toezicht) zijn voor internal auditors belangrijke stakeholders hetgeen o.a. blijkt uit de Nederlandse corporate governance code. Sinds 2015 organiseren LIO en IIA Nederland een **symposium** waarin **Chief Audit Executives (CAE's) en commissarissen** met elkaar van gedachten wisselden over de wijze waarop zij elkaar kunnen versterken. Commissarissen zien de toegevoegde waarde van een internal audit functie voor de organisatie en voor hun functioneren.

5.2 LIO NIEUWJAARSBIJENKOMST: DE MYTHE VAN BEHEERSBAARHEID

Deze jaarlijkse LIO-traditie biedt de mogelijkheid om de contacten met de achterban te verstevigen en om kennis te nemen van de nieuwe plannen van het LIO-bestuur. Voor 2019 is gekozen voor het thema De mythe van beheersbaarheid.

5.3 LIO LEDEN GROEP VERGADERING

Jaarlijks brengt het LIO bestuur verslag uit aan de LIO leden waarna die leden stemmen over belangrijke besluiten zoals de voordracht van nieuwe bestuursleden, de voorzitter en de vice voorzitter. Na een formeel deel wordt deze vergadering gevolgd door een interactief discussieprogramma over een actueel onderwerp. Het onderwerp voor 2019 wordt later in het jaar bepaald.

SAMEN WERKEN

Dit LIO jaarplan geeft een beeld van de projecten waar het LIO bestuur zich in 2019 voor in wil zetten.

Om de belangen van de intern en overheidsaccountants nadrukkelijker te behartigen zal de afstemming met deze leden in de diverse NBA commissies veel aandacht krijgen.

De contacten met de andere NBA leden groep besturen (openbaar accountants en accountants in business) zal worden gecontinueerd.

Ook de reeds bestaande samenwerking met andere beroepsorganisaties zoals IIA Nederland en NOREA zal in 2019 verder uitgebouwd worden.

Het bestuur en het NBA bureau kunnen dit alles niet alleen. Voor de realisatie van het jaarplan is de inzet van betrokken LIO leden onontbeerlijk. LIO-leden worden van harte uitgenodigd mee te denken en te doen met één of meerdere LIO-activiteiten. Neem contact op met de secretaris van het LIO bestuur, Johan Scheffe, 020 3010305, j.scheffe@nba.nl.

Het LIO bestuur bestaat uit de volgende personen:

Maureen Vermeij - de Vries, voorzitter - CZ
Daco Daams, vice voorzitter - Randstad Holding
Ali Ahrouch - Royal FloraHolland
John Donners - Belastingdienst
Richard van Hienen - Vanberkel Professionals
Ronald van Rijswijk, linking pin NBA Bestuur - Sociale Verzekeringsbank
Thomas van Tiel - Auditdienst Rijk (ADR)

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Antonio Vivaldistraat 2 - 8
1083 HP Amsterdam
Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

T 020 301 03 01
E lio@nba.nl
I www.nba.nl/lio

